

Валентина Боднар

МОЗ «Бендерська гімназія № 3 ім. І. П. Котляревського»

СТВЕРДЖЕННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ЗА КОРДОНОМ

*Єдиний спосіб точно передбачити
майбутнє – це створити його.*

Алан Кей

Ще на початку ХХ століття наголошували: «Головна визначальна риса нової школи полягає в тому, що вона ставить собі завдання – не навчання, а виховання дітей, тобто всебічний гармонійний розвиток усіх їхніх сил і здібностей. Мета її – дати суспільству фізично і духовно здорових і сильних людей, хороших працівників, здатних мужньо переносити всі негаразди життя і насолоджуватися всіма його найвищими чистими радощами». Місію нових шкіл Придністров'я сьогодні реалізують гімназії, ліцеї, школи-комплекси, авторські школи, кращі загальноосвітні школи, де навчально-виховний процес організований на одній із офіційних мов ПМР – російській, молдавській або українській. Школи визначили свої стратегічні, концептуальні пріоритети, виробили оптимальні моделі перспективного розвитку. Багато з них перетворилися на справжні науково-дослідні центри апробації нового змісту навчання, сучасних педагогічних технологій, глибокого осмислення інноваційних процесів, стимулювання ініціативи учнів, розвитку їхніх можливостей, створення умов для формування особистості. До навчальних закладів нового типу можна віднести і Бендерську гімназію № 3 ім. І. П. Котляревського, відкриття якої відбулося 2003 року, незважаючи на складний соціально-політичний час. Необхідно відзначити, що це була значна подія в суспільно-громадському житті громадян м. Бендери, так як відомо, що третина населення міста – українці. Відкриттю гімназії передували декілька важливих чинників, серед яких:

- послідовна, системна робота влади ПМР зі створення нормативно-правової бази, яка б забезпечувала рівноправність у навчанні однією з офіційних мов;

- прийняття рішень місцевими органами влади та всебічна робота зі створення умов для навчання учнів;
- активна громадська діяльність українських громадських організацій, скерована на відродження української культури, мови тощо;
- висока активність українських родин, які бажають, щоб їхні діти навчалися рідною мовою, розвивали рідну культуру;
- підтримка України як держави, а також українських науковців, політичних та громадських діячів.

Відкриття української гімназії стало значною подією і в педагогічному, освітньому просторі Придністров'я. Відомо, що освіта XXI століття – це відродження передусім її соціально-культурологічної природи. А для цього потрібно в освітню галузь впроваджувати ідеї національної самоідентичності, цивілізаційні ідеї загальноєвропейської інтеграції. Тобто, як зазначав свого часу Федеріко Майор Сарагоса, «необхідно створити модель нового буття, виходячи з нашого власного досвіду», в зв'язку з чим ЮНЕСКО і ставить завдання відродження самобутніх національних культур через систему освіти, розглядаючи її як найважливішу умову демократизації суспільних відносин і соціального процесу. Саме відкриття шкіл з українською мовою навчання є одним із напрямків оновлення освітньої системи ПМР. За короткий період своєї діяльності, попри всі труднощі, Бендерська гімназія не тільки виконує основну мету і завдання, а й розвивається, діє як український культурний центр, розвивається, стверджуючи позитивний імідж української школи за кордоном. Підтвердженням можуть бути наступні факти:

- у 2003 р. в гімназію вступили 55 учнів (1-9 клас);
- у 2010 р. в гімназії навчається уже біля 300 учнів.

За ці роки відбулося 5 випусків, серед яких 17 учнів завершили навчання із золотою медаллю, 5 із срібною. Практично 100 % випускників вступають на навчання до ВНЗ Придністров'я, України, Росії, Молдови.

Вивчаючи результати діяльності гімназії, порівнюючи їх із результатами роботи інших навчальних закладів міста та Республіки, ми можемо стверджувати, що, незважаючи на молодість, труднощі становлення, Бендерська гімназія № 3 ім. І. П. Котляревського обіймає гідне місце серед інноваційних навчальних закладів Придністров'я. Колектив гімназії керується в своїй діяльності Законом ПМР «Про освіту», іншими нормативними документами, а також творчо

використовує в організації НВП кращий досвід придністровських навчальних закладів, а також України, Росії, інших країн, що дає нам сьогодні можливість пишатися досягнутими результатами.

Особливу увагу адміністрація гімназії приділяє організації навчально-виховного процесу, направленою на особистісно-зорієнтовану систему навчання та виховання гімназистів. Педагоги активно використовують у своїй діяльності методи педагогічної психологічної підтримки учнів, враховують індивідуальні особливості, розвивають самостійність, ініціативу, творчість, наукову допитливість. Робота педагогів має позитивний результат і підтримана родинами учнів. Важливим напрямком в роботі колективу є реалізація Програми «Гімназія – родина», що дає можливість об'єднувати зусилля батьків, педагогів та скеровувати їх на розвиток інтелектуальних, творчих здібностей гімназистів, а також на виховання культури, патріотизму, поваги до історії, звичаїв, традицій рідного народу та народів інших країн світу. Українські родини є спостерігачами життя гімназії, саме батьки, бабусі, дідусі активно беруть участь в різноманітних культурних заходах, серед яких: День Матері, Новорічні свята, Святий Миколай, Покрова, Свято Гімназиста тощо. Батьки відвідують заняття у «Батьківському університеті», де набувають практичних знань у справі виховання дітей. Українські родини, громадськість об'єднуються і тоді, коли необхідно вирішити проблеми, пов'язані з ремонтом приміщень гімназії, і для таких великих справ, як будівництво паркану, створення медико-оздоровчого комплексу та спортивно-оздоровчого центру гімназії.

Значні професійні, педагогічні зусилля педагогічного колективу направлені на роботу з обдарованими учнями. В цій роботі педагоги користуються Програмою «Обдарована дитина». Системна, послідовна робота в цьому напрямку дала чималі позитивні результати. Гімназисти щорічно посідають призові місця з української мови та літератури на міському, республіканському, міжнародному рівнях. З великим задоволенням щорічно учні беруть участь в Міжнародному конкурсі з української мови ім. Петра Яцика. Кількість переможців та призерів цього конкурсу сягає до 50 учнів щорічно. Знають нашу гімназію в Києві, Санкт-Петербурзі, Львові, Одесі, Очакові, де наші «зірочки» беруть участь та перемагають в різних фестивалях, конкурсах, наукових конференціях. Активно презентують себе гімназисти в міських конкурсах «Юний художник», «Юний виконавець», у фестивалях дитячої і молодіжної творчості.

Традиційними стали в гімназії зустрічі з вченими, академіками, відомими громадськими та політичними діячами, письменниками України, Придністров'я, Росії, серед яких академіки І. Зязюн, В. П. Борисенко, Г. Г. Філіпчук, М. Б. Євтух, Герої України поети Д. І. Павличко, І. Ф. Драч, депутат ВР України П. О. Порошенко Гімназія є членом та творчо співпрацює з «Партнер-клубом», керівник якого, Г. С. Сазоненко, народний вчитель України, директор Українського гуманітарного ліцею, надає методичну і наукову допомогу в оволодінні сучасними методами та навчальними технологіями.

Щорічно в стінах гімназії відбуваються республіканські та міжнародні заходи, серед яких:

- міжнародні науково-практичні конференції на теми: «Видатні особисті України в історії м. Бендери», «Стан, проблеми та перспективи розвитку української мови»;
- республіканський конкурс читців «Звучи, рідна мово!»;
- міжнародний конкурс знавців рідної мови ім. П. Яцика, до яких залучені не тільки педагоги та учні, а й громади, влада, українські родини.

За підтримки Посольства України РГО «Укрпросвіта» ім. Т. Г. Шевченка виходять у світ журнали «Українська мова та література в освітніх закладах Придністров'я», «Українська освіта в Придністров'ї», де педагоги-україністи Придністров'я мають можливість поділитися науковими дослідженнями та власним досвідом у справі розвитку української культури, вивчення української мови та літератури. Значним чинником у створенні позитивного іміджу гімназії є підтримка з боку України через забезпечення підручниками, ТЗН, виділенням квоти для навчання у ВНЗ України.

Музей «Світлиця» розкриває учням історію українських предметів побуту, таланти вишивальниць та майстрів декоративно-ужиткового мистецтва, які були зібрані саме в родинях придністровців.

Нинішній час потребує від нас, освітян, відкритості до нових знань і технологій, здатності розвивати свою професійну компетентність, учитися впродовж життя. Педагогічний колектив знаходиться в пошуках творчої концепції гімназії на 5-річний період, в основі якої є Проект «Школа майбутнього». Головна мета проекту: «Створення соціальних, психологічних, педагогічних умов для забезпечення якісної системи освіти українською мовою через створення комплексу «дитсадок – гімназія – екологічний центр». Проект було презентовано на II Інвестиційному форумі ПМР. І ми

віримо, що обов'язково реалізуємо проект за підтримки влади Придністров'я і України, української організації, педагогів, учнів та українських родин. Адже, як писав Г. Ващенко, «педагогіку майбутнього можна будувати лиш на засадах такої філософії, що визначає абсолютні вартості, такі як Добро, Краса, Істина, Свобода».

Ствердженню позитивного іміджу гімназії як української школи за кордоном сприяв обґрунтований вибір школою найважливіших функцій діяльності, масштабів і рівнів, їх реалізації, конкретних пріоритетів, і головне – визначення місії школи. Важливість вибору місії важко переоцінити, оскільки з ним пов'язаний і вибір типу, виду, моделі навчального закладу. Перш за все місія гімназії – виховання у молодих українців, учнів гімназії, любові до рідної української мови, бажання досконало вивчати рідну мову, розвиток бажання вивчати і знати історію українського народу, берегти культурні цінності. Про важливість такої місії свого часу писав К. О. Ушинський: «Покоління народу проходять одне за одним, але результати життя кожного покоління залишаються в мові – в спадщину нащадкам. У скарбницю рідного слова складає одне покоління за другим плоди глибоких сердечних порухів, плоди історичних подій, вірування, погляди, сліди пережитого горя і пережитої радості, – одним словом, весь слід свого духовного життя народ дбайливо зберігає в народному слові. Мова – найважливіший, найбагатший і найміцніший зв'язок, що з'єднує віджилі, живущі й майбутні покоління народу в одно велике, історичне живе ціле. Коли зникає народна мова – народу нема більш».

-
1. Історія української школи і педагогіки : хрестоматія. – К.: Знання, 2003.
 2. Кононенко П. П. Освіта XXI століття: філософія родинності / П. П. Кононенко, Т. П. Кононенко. – К., 2001.
 3. Раджа Рой Синг Образование в условиях меняющегося мира. Перспективы / Раджа Рой Синг // Вопросы образования, 1993. – № 1.
 4. Перспективні освітні технології / За заг. ред. Г. С. Сазоненко. – К., 2000.
 5. Сазоненко Г. С. Педагогіка успіху / Г. С. Сазоненко. – К., 2004.